

Investointituista menestyksen eväitä maatilalle

Investointituet ovat tehokas työkalu rakentaessasi maatilasi tulevaisuutta. Huolellinen liiketoimintasuunnitelman laadinta luo kestävän perustan maatalon kehittämiseksi. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta 2014–2020 rahoitettavat maatalon investointituet tarjoavat monipuolisen valikoiman mahdollisuuksia erilaisille tiloille.

Tukea voi hakea...

- viljelijä tai yksityisoikeudellinen yhteisö, joka elinkeinon harjoittaa tai ryhtyy harjoittamaan maatilalla maataloutta
- maatalousyrittäjien yhteenliittymä (esimerkiksi kuivuriosakeyhtiö)

Sinun tulee olla 18 vuotta täyttänyt voidaksesi saada tukea. Sinulla tulee myös olla riittävä ammattitaito. Jos tilan hallinta kuuluu kahdelle tai useammalle

henkilölle, hakekaa tukea yhdessä. Tällöin vähintään kolmasosa tilasta on oltava henkilöllä, joka täyttää tuen myöntämisen edellytykset.

Jos tukea hakee yhteisö, osake-enemmistön ja määräysvallan tulee olla henkilöllä tai henkilöillä, jotka täyttävät hakijaa koskevat ehdot.

Jos haette tukea maatalousyrittäjien yhteenliittymänä, kaikkien yhtymän jäsenten on täytettävä ikä- ja ammattitaitovaatimukset sekä vähintään puolella osakkaiden maatiloista tulee täytyä edellytykset jatkuvaan kannattavuuteen.

Maatilaa koskevat edellytykset

- Omistat tai olet vuokrannut tuen kohteena olevan maatilan.
- Jos rakennat vuokramaalle, sinulla on Maanmittauslaitoksen kirjauspäätös vuokrasopimuksestasi. Liitä kirjauspäätöksen kopio tukihakemukseen.
- Vuokraoikeuden tulee olla siirrettävissä kolmannelle kiinteistön omistajaa kuulematta, ja sen voimassaolon tulee jatkua vähintään 10 vuotta.
- Saat vähintään 25 000 euroa maatalouden yrittäjätuloa viimeistään viidentenä kalenterivuonna tuen myöntämisestä. Yrittäjätulo lasketaan maataloudesta saatavista tuotoista vähentämällä maatalouteen kohdistuvat muuttuvat ja kiinteät kulut, poistot ja velkojen korot.
- Noudatat tilallasi pakollisia vaatimuksia, jotka perustuvat ympäristöä, hygieniää ja eläinten hyvinvointia koskevaan Euroopan unionin ja kansalliseen lainsäädäntöön. ELY-keskus voi tarkistaa, täytyvätkö lain vaatimukset tarkastusten tai valvontojen perusteella, viranomaisten päätösten perusteella, oman selvityksesi perusteella tai tekemällä maatilakäynnin.

Liiketoimintasuunnitelma

Liiketoimintasuunnitelma on investointituen myöntämisen edellytys. Liiketoimintasuunnitelma sisältää seuraavat selvitykset:

- tiedot tuen hakijasta
- tiedot maatilasta
- tiedot tuen kohteena olevasta toimenpiteestä sekä näihin liittyvien tukiehtojen täyttymisestä.

Kun ELY-keskus harkitsee tuen myöntämistä, se tarkastelee tilan kehittämistä kokonaisvaltaisesti liiketoimintasuunnitelman valossa. ELY-keskus voi ottaa esimerkiksi seuraavia seikkoja huomioon valitessaan tuettavia kohteita:

- mitkä tekijät vaikuttavat tuen kohteena olevan yritystoiminnan taloudellisiin edellytyksiin
- miten toimenpide vaikuttaa tuen kohteena olevan yritystoiminnan talouteen
- miten toimenpide vaikuttaa tuen kohteena olevan maatilan työympäristöön, tuotantohygieniaan, eläinten hyvinvointiin tai ympäristön tilaan
- millainen on tilan rakennus- ja konekanta, tilusrakenne ja peltojen kasvukunto.

Liiketoimintasuunnitelmaa ei tarvitse esittää, jos investointi koskee:

- salaojitusta
- mehiläistaloutta
- sadonkorjuukoneen hankintaa yhteiskäyttöön
- työympäristöä, tuotantohygieniaa, eläinten hyvinvointia tai ympäristön tilaa edistäviä investointeja.

Valintamenettely

ELY-keskus asettaa kaikki perusehdot täyttävät hakemukset etusijajärjestykseen valintakriteerien perusteella. Valinnassa tärkeä merkitys on liike-toimintasuunnitelmalla, johon sisältyvät muun muassa maksuvalmius- ja kannattavuuslaskelmat. Liiketoimintasuunnitelman ja valintakriteerien täyttymisen perusteella ELY-keskus arvioi maatilan menestymismahdollisuuksia.

Tuen määrä

Rakentamisinvestoinnissa tuen määrä on aina yli 7000 euroa. Sen pienempään investointiin ei myönnetä tukea. Muissa toimenpiteissä vastaava määrä on 3 000 euroa.

Tukea voidaan kolmen verovuoden jakson aikana myöntää enintään 1 500 000 euroa maatilaa kohti.

Hae tukea

www.ruokavirasto.fi/hyrra

Maatalouden investointitukia voi hakea jatkuvasti, mutta päätökset tehdään tukijaksoittain. Tukijaksot: ruokavirasto.fi/maatilainvestoinnit.

Tuen haku käy näppärästi verkossa.

Hyrrä-palvelussa voit hakea tukea, seurata asiasi käsittelyä ja selata hakemustietojasi.

Älä aloita rakentamisinvestointia tai muuta toimenpidettä äläkä allekirjoita sopimusta (mm. lopullinen luovutuskirja, tilaussopimus tai urakkasopimus) ennen kuin olet saanut ELY-keskuksesta päätöksen! Investointitukea ei myönnetä toimenpiteeseen, jonka toteutus on aloitettu ennen hakemuksen vireilletuloa. Ennen päätöstä tehdyt hankinnat eivät ole tukikelpoisia.

Ota yhteyttä

ELY-keskukset kertovat lisää investointitukien ehdoista ja hakemisesta.

www.ely-keskus.fi

Lisätietoa verkossa

ruokavirasto.fi/maatilainvestoinnit
Maaseutu.fi

Hakijan muistilista

Älä aloita ennen päätöstä

Älä aloita rakentamisinvestointia tai muuta toimenpidettä äläkä allekirjoita sopimusta (esimerkiksi lopullinen luovutuskirja, tilaussopimus tai urakkasopimus) ennen kuin olet saanut ELY-keskuksesta päätöksen! Investointitukea ei myönnetä lainkaan sellaiseen toimenpiteeseen, jonka toteuttaminen on aloitettu ennen hakemuksen vireilletuloa. Ennen päätöstä tehdyt hankinnat eivät ole tukikelpoisia.

Mikä on aloittamista?

- **Kun rakennat tai laajennat rakennusta**
Perustustyö on aloitettu valamalla tai muulla vastaavalla kestäväällä tavalla tai jos perustustyön toteuttaa urakoitsija, lopullinen urakkasopimus on allekirjoitettu.
- **Kun peruskorjaat rakennusta**
Työn tekeminen on aloitettu tai jos se teetätään, lopullinen sopimus työn tekemisestä on allekirjoitettu.
- **Kun hankit koneen tai laitteen**
  - Tilaus on tehty tai sopimus hankinnasta on allekirjoitettu.
  - Jos tilausta ei edellytetä, hankintahinta tai sen ensimmäinen erä on maksettu.

Rakennussuunnitelmasta, liiketoimintasuunnitelmasta ja salaajasuunnitelmasta johtuvat kustannukset ovat tukikelpoisia, vaikka ne ovat syntyneet ennen tukipäätöstä.

Toteuta investointi määräajassa

Toteuta investointisi kahden vuoden kuluessa tukipäätöksestä.

Voit saada toteutukselle jatkoaikaa kaksi kertaa. Jatkoaikaa voi saada enintään vuodeksi kerrallaan. Hae jatkoaikaa ELY-keskuksesta ennen kuin päätöksen voimassaoloaika päättyy. Edellytyksenä jatkoajan saamiselle on, että olet aloittanut tuettavan toimenpiteen toteuttamisen määräajassa ja että määräajan pidentämiseen on hyväksyttävä syy.

Muista tiedotusvelvollisuus: julisteet ja kyltit

Jos julkisen tuen kokonaismäärä ylittää 50 000 euroa, sijoita hankkeen toteuttamisen ajaksi toimea ja sille saatavaa EU-tukea esittelevä A3-kokoinen juliste näkyvälle paikalle: investoinnin yhteyteen, rakennuskohteeseen tai toimitiloihin. Riittää, että juliste on paikal-

laan hankkeen toteuttamisen ajan.

Jos kyseessä on investointi, jonka julkisen tuen kokonaismäärä ylittää 500 000 euroa ja joka käsittää fyysisen kohteen hankinnan tai infrastruktuurin tai rakennushankkeen rahoittamisen, aseta näkyvälle paikalle pysyvä tiedotuskyltti. Kyltin tulee olla paikallaan viisi vuotta viimeisen maksun saamisesta.

Kilpailuta hankinnat tarvittaessa

Kilpailuta hankinnat, jos:

- rakennusurakkaa koskevan hankinnan arvo on 150 000 euroa tai sen yli tai tarvike-, kone- ja laitehankinnan arvo on 60 000 euroa tai sen yli ja samalla myönnetyn investointituen tukitaso ylittää tai saattaa ylittää 50 prosenttia.*

Kilpailuttamisella tarkoitetaan sitä, että hankinnasta järjestetään avoin tarjouskilpailu sekä hankintaa koskeva ilmoitus julkaistaan julkisessa Hilma-ilmoituskanavassa osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi.

Lisätietoja hankintamenettelyistä:

- Suomen Kuntaliiton julkisten hankintojen neuvontayksikön nettisivuilta osoitteesta: www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/henkilosto/laki/julkiset-hankinnat
- ww.ruokavirasto.fi/maatilainvestoinnit
- www.hankinnat.fi sekä
- työ- ja elinkeinoministeriön sivuilta: www.tem.fi/julkisethankinnat

Hae tuki maksuun

Avustus maksetaan ja lainan nostolupa myönnetään toteutuneiden tukikelpoisten kustannusten perusteella. Liitä EU-osarahoitteisissa tukikohteissa maksatushakemukseen/lainan nostolupahakemukseen kuittijäljennökset ja kansallisesti rahoitetuissa kohteissa koontilistat.

Rakentamiseen myönnetty avustus voidaan maksaa ja korkotukilaina nostaa enintään viidessä erässä. Ensimmäinen ja viimeinen maksuerä tulee olla vähintään 20 %. Muihin tukikohteisiin myönnetty avustus voidaan maksaa kahdessa erässä.

Viimeisen erän maksamisen/lainan nostamisen edellytyksenä on, että rakentamisinvestointi on kokonaisuudessaan toteutunut tai toimenpide toteutettu tukipäätöksen mukaisena.

*Jos palvelu- tai tavarahankintojen arvo ylittää 209 000 euroa, tulee kilpailutus tehdä EU-kynnysarvot ylittäviä hankintoja koskevien menettelyjen mukaisesti.

Tukikohteet

Navetat

Lypsy- ja nautakarjataloudessa tarvittavat rakentamisinvestoinnit

Sikalat

Sikataloudessa tarvittavat rakentamisinvestoinnit.

Lihasiipikarjatalous

Siipikarjanlihan tuotannossa tarvittavat rakentamisinvestoinnit.

Lammas- ja vuohitalous

Lammas- ja vuohitaloudessa tarvittavat rakentamisinvestoinnit.

Hevostalouden investoinnit

Hevosten kasvattamisessa tarvittavat rakentamisinvestoinnit. Tukea ei myönnetä investointiin, joka liittyy hevostalouden palvelutoimintaan.

Mehiläistalous

Mehiläistaloudessa tarvittavat rakentamisinvestoinnit sekä kone- ja laitehankinnat. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että investoinnin toteuduttua tuen saajalla on vähintään 80 mehiläispesää.

Turkistalous

Varjotalojen, eristämättömien eläinhallien, käsittelytilojen, lantalojen sekä tuotantovarastojen rakentamisinvestoinnit ja tarhan ympäröiminen sellaisella aidalla, joilla voidaan estää eläinten pääsy tarhan ulkopuolelle.

Kasvihuonetuotanto

Kasvihuonetuotannossa tarvittavat rakentamisinvestoinnit sekä elintarvikekäyttöön viljeltävän puutarhakasvin tuotannossa tarvittavan kasvutunnelin hankinnat.

Kuivaamot

Viljan tai heinän kuivaamiseen tarkoitettujen kuivaamontarvikkeiden rakentamisinvestoinnit sekä viljan vaunukuivureiden hankinnat. Tukea kuivaamisessa tarvittavaan lämmöntuotantojärjestelmään voidaan myöntää energiatuotanto-kohdan mukaisesti.

Salaojitus

Pellon salaojittaminen ja säätösalojitus. Tukea ei myönnetä valtaojien putkikielisiin eikä pienpumpppainvestointeihin.

Sadonkorjuukoneet yhteiskäyttöön

Perunan tai sokerijuurikkaan nostokoneen hankinta yhteiskäyttöön.

Tuotantovarastot

Maataloustuotannossa välttämättömät tuote-, tuotantopanos- ja tarvikevarastojen rakentamisinvestoinnit.

Konevarastot

Maatalouskoneiden säilytykseen käytettävän varaston rakentaminen.

Energiantuotanto

Maatilan energiantuotannossa tarvittavat rakentamisinvestoinnit. Investointi on tukikelpoinen vain siltä osin kuin energia käytetään maatalouden tuotantotoiminnassa. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että energialaitoksessa hyödynnetään uusiutuvaa energialähdettä. Maatilan lämpökeskuksessa voidaan hyödyntää myös turvetta, jos lämpöä voidaan tuottaa myös uusiutuvan energialähteen avulla.

Jos kyseessä on sähköntuotanto biomassasta, edellytyksenä on, että lämpöenergiaa käytetään vähintään 10 prosenttia energian kokonaistuotannon määrästä.

Maataloustuotteiden myyntikunnostus

Tukea voidaan myöntää maataloustuotteiden myyntikunnostamisessa tarvittavaan rakentamisinvestointiin ja koneen tai laitteen hankintaan. Tukea ei kuitenkaan myönnetä poronlihan myyntikunnostukseen liittyviin eikä kananmunapakaamojen investointeihin.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

- myyntikunnostamisessa hyödynnetään pääosin tuen kohteena olevan maatilan raaka-aineita
- tuotteet valmistetaan myytäväksi jälleenmyyjille tai jatkojalostajille
- tuote on myyntikunnostuksen jälkeen edelleen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteessä I tarkoitettu maataloustuote.

Työympäristöä, tuotantohygieniaa, eläinten hyvinvointia tai ympäristön tilaa edistävät investoinnit

Tukea voidaan myöntää rakentamisinvestointiin ja koneen tai laitteen hankintaan, jonka tarkoituksena on parantaa:

1. maatalouden tuotantorakennuksessa työskentelevän henkilön työoloja
2. maatalousyrityksen tuotantohygieniaa
3. eläinten hyvinvointia
4. ympäristön tilaa.

Tukea voidaan myöntää 1–3 kohdissa tarkoitettuun tarkoitukseen vain, jos investointi parantaa jo olemassa olevaa tuotantorakennusta, eikä lisää olemassa olevaa tuotantokapasiteettia.

Valtiontakaus

Valtiontakaus voidaan myöntää lypsy- ja nautakarjatalouden, sikatalouden, lihasiipikarjatalouden, lammas- ja vuohitalouden, hevostalouden, turkistalouden ja kasvihuonetuotannon sekä maatilan energiatuotannon investointiin liittyvään lainaan. Valtiontakauksen enimmäismäärä investointia kohden on 500 000 euroa.

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU.FI

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Maa- ja metsätalousministeriö

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority